Bestuursrapportage 2025

gemeente Berkelland

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 4
Leeswijzer 5
Onze aantrekkelijke leefomgeving 6
Passend wonen 10
Vitaal platteland 13
Nieuwe Energie 15
Een toekomstbestendig sociaal domein 17
Sport en cultuur bewegen je! 24
Werken en leren 27
Veiligheid 30
Algemeen bestuur en bedrijfsvoering 31
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 35
Bijlage 1: Overzicht subsidies 36
Bijlage 2: Investeringen 2025 41

INLEIDING

De bestuursrapportage is het tussentijdse rapportagemoment voor het begrotingsjaar. Net als vorig jaar geven wij in de bestuursrapportage een stand van zaken op basis van de ons bekende gegevens per 1 juli. De bestuursrapportage richt zich ook alleen op het begrotingsjaar. De afwijkingen met een structureel karakter die in deze bestuursrapportage staan, zijn al opgenomen in de perspectiefnota en op die manier al verwerkt in het meerjarenperspectief. Zoals ieder jaar wijzigen we in deze bestuursrapportage ook de budgetten voor indexatie. Op de programma's zijn daarom drie soorten wijzigingen te vinden:

1. Wijziging van de lasten of baten die invloed hebben op het resultaat. Bijvoorbeeld extra lasten waarvoor geen dekking is of extra inkomsten die niet begroot waren.
2. Wijzigingen die budgettair neutraal zijn. Bijvoorbeeld een stijging van de lasten waar ook een inkomst tegenover staat, of een stijging van de lasten waartegenover een onttrekking uit de reserve staat. Dit laatste is vooral het geval bij overheveling van budgetten voor projecten.
3. Wijzigingen die op een programma zorgen voor een stijging van de lasten, maar over de hele begroting neutraal zijn. Dit zijn stijgingen die gedekt worden uit de stelpost loon/prijscompensatie die in het programma algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is opgenomen.

In de bestuursrapportage zijn alleen die activiteiten opgenomen waarop een afwijking te melden is.

Bedragen x €1.000

Overzicht van saldo's van baten en lasten per programma	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
010 Onze aantrekkelijke leefomgeving	**-9.225**	**-10.567**	**300**	**649**	**-9.619**
020 Passend wonen	**-3.703**	**-3.284**	**0**	**91**	**-3.193**
030 Vitaal platteland	**-503**	**-409**	**0**	**-155**	**-564**
040 Nieuwe energie	**-291**	**-347**	**0**	**0**	**-347**
050 Een toekomstbestendig sociaal domein	**-38.637**	**-39.234**	**0**	**-1.204**	**-40.439**
060 Sport en Cultuur	**-5.321**	**-5.420**	**-100**	**-473**	**-5.993**
070 Werken en leren	**-16.146**	**-17.502**	**0**	**170**	**-17.333**
080 Veiligheid	**-5.813**	**-5.786**	**0**	**-77**	**-5.863**
090 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	**-21.475**	**-22.436**	**-40**	**-1.382**	**-23.858**
100 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**109.204**	**105.184**	**100**	**4.600**	**109.884**
Gerealiseerd resultaat	**8.089**	**198**	**260**	**2.218**	**2.675**

LEESWIJZER

Opzet bestuursrapportage

De opzet van de bestuursrapportage 2025 is gelijk aan de opzet van voorgaande jaren.

In de kolom raadsbesluiten zijn de raadsbesluiten opgenomen die sinds het vaststellen van de begroting 2025 zijn genomen.

In de kolom wijzigingen zijn budgettair neutrale wijzigingen binnen een programma weergegeven en in de kolom bestuursrapportage zijn de wijzigingen opgenomen die in deze bestuursrapportage zijn verwerkt. In de kolom 2025 (na bestuursrapportage) vindt u de aangepaste begroting voor 2025.

Bij de activiteiten is een toelichting opgenomen hoe het tot 1 juli met deze activiteiten is gegaan. Hierbij maken we gebruik van 2 indicatoren. Kwaliteit en Geld. We presenteren in deze bestuursrapportage alleen die activiteiten waarbij minimaal een van de indicatoren niet groen is. Om snel te zien hoe het met de indicator kwaliteit is gesteld maken we gebruik van 3 kleuren, hierna geven we per kleur aan wat dit betekent:
De indicator kwaliteit geeft aan hoe het gaat met de activiteit. Afwijkingen in de planning worden ook bij dit onderdeel benoemd.

G Niets bijzonders, in de meeste gevallen zal er ook geen verdere toelichting staan.
O Kleine aanpassing.
R Wijziging met impact.

De indicator geld geeft aan hoe het met de uitputting van de budgetten staat. Ook hier gebruiken we de 3 kleuren. Voor geld hebben we de volgende criteria gehanteerd.

G Afwijkingen van minder dan € 50.000.
O Afwijkingen tussen € 50.000 en € 100.000
R Een afwijking groter dan € 100.000.

ONZE AANTREKKELIJKE LEEFOMGEVING

Speerpunt

Gebiedsgericht werken. (010.020)

Wat willen we bereiken?

- Gemeente (en andere overheden) sluiten zo goed mogelijk aan op de specifieke behoeften in onze samenleving en ondersteunen onze buurten, wijken en kernen op de manier die het beste bij hun past.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan voortdurend met onze inwoners en organisaties in gesprek over wat er speelt in de wijken en kernen, zodat onze activiteiten daarop aansluiten. (010.020.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

De in 2024 niet bestede bedragen voor de projecten onder deze activiteit zijn overgeheveld naar 2025. Bij het project Naoberfonds is vanaf 2025 nog een bedrag beschikbaar van € 153.000 en voor het project Gebiedsgericht werken is nog € 174.000 beschikbaar.

Speerpunt

Een klimaatbestendige leefomgeving. (010.030)

Wat willen we bereiken?

- Een aantrekkelijke leefomgeving die is aangepast aan het veranderende klimaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen. (010.030.010)

Kwaliteit (toelichting)

Groenbeheer:
De kwaliteit van het onderhoud van groen staat onder druk door beperkte onderhoudsbudgetten en een veranderend klimaat. Om binnen de onderhoudsbudgetten het groen in de dorpen en op de begraafplaatsen te kunnen onderhouden, zijn veel groenvakken omgevormd naar goedkoper te beheren groentypen. Het gaat vooral om het omvormen van gazons naar bloemrijk gras (ecologisch) Ook is de oppervlakte met de duurste groentypen, zoals vaste planten en hagen, verminderd. Dit heeft invloed op hoe de omgeving er uitziet. Instandhouding van de kwaliteit is sterk afhankelijk van de bezetting van de buitendienst. Groeizame periodes in combinatie met een te kort aan personeel, door bijvoorbeeld ziekteverzuim, kan leiden tot achterstallig onderhoud. Dit is een zeer bepalende factor. Op gebied van bomen en landschapselementen is onderhoud op diverse locaties achterstallig.

Geld (toelichting)

Voor renovaties of nieuwe speelplekken conform het uitvoeringsplan 2024-2025 zien we dat het niet haalbaar is om alles wat voor 2025 is aangemerkt, financieel gezien, uit te voeren. De conclusie is dus dat we niet het gehele uitvoeringsplan kunnen realiseren. Er is inmiddels een selectie gemaakt van projecten waarbij we bestaande speelplaatsen willen gaan vernieuwen en/of opheffen dit jaar.

We voeren het watertakenplan uit. (010.030.030)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
Voor investeringsprojecten is een projectleider ingehuurd en voor ondersteuning en coaching is tot eind van 2025 ook inhuur geregeld à € 217.000.
Er is al 2 jaar een flinke overschrijding op de energielasten riolering. Daarom wordt deze post structureel met € 150.000 opgehoogd. Tekorten en overschotten binnen de rioleringsbegroting worden verrekend met de voorziening riolering.

Speerpunt

Mobiliteit. (010.040)

Wat willen we bereiken?
- Alle woningen, bedrijven en voorzieningen in Berkelland zijn voor iedereen bereikbaar.
- Veilige wegen en paden, zowel in het buitengebied als in de kernen, passend bij het gekozen kwaliteitsniveau 'laag'.

Wat gaan we daarvoor doen?

We onderhouden onze infrastructuur (wegen en paden). (010.040.010)
Kwaliteit (toelichting)

Op 8 juli 2025 heeft de gemeenteraad besloten onze infrastructuur op het kwaliteitsniveau ‘laag’ te beheren. De onderhoudsvraag stijgt echter uit boven de beschikbare middelen om dit niveau structureel te waarborgen. Aan het eind van 2024 is dat verschil en daarmee de onderhoudsachterstand verder gegroeid. Dit ondanks de structurele en incidentele toevoegingen aan het onderhoudsbudget. Dit geldt zowel voor de verharde wegen en paden als de on- en halfverharde wegen en paden. Het, laat in 2024 door inflatiecorrectie beschikbaar gekomen, extra budget voor wegenonderhoud kon in 2024 echter niet meer ingepland en dus uitgegeven worden. Dit wordt ingehaald in en structureel meegenomen vanaf 2025.

Geld (toelichting)
De afschrijvingstermijn op wegen is aangepast van 40 naar 60 jaar. Om te voldoen aan het scenario laag is er voor groot onderhoud wegen meer budget nodig dan is begroot in 2025. Er is op dit moment een tekort van € 1.222.500 voor dit jaar. Dit tekort wordt gedekt via verruiming afschrijvingstermijn per 1 januari 2025 (€ 375.000), vrijvallende afschrijvingslasten doordat investeringen later dan gepland gereed komen (€ 160.000) , stelpost prijscompensatie (€ 64.300) en reserve onderhoud wegen (€ 623.200).

Speerpunt

Van Afval Naar Grondstof (010.050)

Wat willen we bereiken?
- Huishoudelijk afval wordt op een duurzame wijze hergebruikt of verwerkt.
- We zamelen zo min mogelijk restafval per inwoner in (eerste doel: minder dan 100 kilo per inwoner per jaar).
- Geen zwerfafval in onze leefomgeving

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken een nieuw grondstoffenplan (Van Afval naar Grondstof 2023-2027) uit in maatregelen waarbij we inzetten op zoveel mogelijk grondstofhergebruik en zo min mogelijk restafval. (010.050.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

In de raadsvergadering van 26 november 2024 is besloten om per 1 januari 2026 te stoppen met oudpapierinzameling via verenigingen en dit onder te brengen bij Twente Milieu.
De meest voordelige en toekomstbestendige manier om het oud papier in te zamelen is met blauwe containers.
Zo wordt bij ieder huishouden in Berkelland het oud papier opgehaald.
De project- en aanschafkosten van de blauwe containers zijn in totaal geraamd op € 700.000,

Wat mag het kosten?

- Activiteit 010.010.010: De implementatie van de Omgevingswet is een feit. Deze activiteit vervalt met ingang van 2025. Het restant projectbudget is bij de jaarrekening 2024 overgeheveld naar de activiteit bedrijfsvoering in 2025 om de processen te kunnen verbeteren.
- Activiteit 010.050.010: In de 1e begrotingswijziging van 2025 is afgesproken de opbrengst afval met € 300.000 te verhogen in 2025.

Reserve vrijval:
Sloop/herinvulling locaties Huenderstraat en Beukenlaan: In 2017 is krediet beschikbaar gesteld, waarbij deels dekking is verstrekt vanuit de reserve. In 2024 is het project technisch en administratief afgerond. Door met name een andere planinvulling (verkoop pand in plaats van sloop) zijn de kosten lager uitgevallen dan geraamd. Hierdoor hoefde de reserve niet volledig te worden aangewend. Het saldo van € 138.000 kan nu vrijvallen.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
010.010.010 Iedereen wordt op tijd geïnformeerd over de Omgevingswet	**-285**	**0**	**0**	**0**	**0**
010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	**-344**	**-75**	**0**	**-268**	**-343**
010.030.010 We beheren ons openbaar groen, speelvoorzieningen en begraafplaatsen	**-1.945**	**-1.699**	**0**	**-13**	**-1.711**
010.030.030 We beheren onze waterhuishouding	**-3.341**	**-3.288**	**0**	**-732**	**-4.020**
010.040.010 We onderhouden onze infrastructuur	**-4.035**	**-4.265**	**0**	**-2.199**	**-6.464**
010.050.010 Afval scheiden	**-3.352**	**-3.789**	**150**	**-163**	**-3.801**

010.050.020 Zwerfafval	**-19**	**-41**	**0**	**0**	**-41**
010.500.010 Loonkosten	**-5.829**	**-6.281**	**0**	**-36**	**-6.317**
010.700.010 Rente en afschrijving	**-3.168**	**-3.726**	**-150**	**969**	**-2.906**
Totaal Lasten	**-22.318**	**-23.163**	**0**	**-2.440**	**-25.604**
Baten					
010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	**88**	**0**	**0**	**0**	**0**
010.030.010 We beheren ons openbaar groen, speelvoorzieningen en begraafplaatsen	**482**	**340**	**0**	**0**	**340**
010.030.030 We beheren onze waterhuishouding	**7.797**	**8.062**	**0**	**386**	**8.447**
010.040.010 We onderhouden onze infrastructuur	**510**	**342**	**0**	**414**	**756**
010.050.010 Afval scheiden	**3.965**	**3.702**	**300**	**156**	**4.158**
010.050.020 Zwerfafval	**81**	**150**	**0**	**0**	**150**
Totaal Baten	**12.924**	**12.596**	**300**	**956**	**13.852**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-9.394**	**-10.567**	**300**	**-1.485**	**-11.752**
Onttrekkingen					
010.710.010 Reserves	**743**	**0**	**0**	**2.134**	**2.134**
Totaal Onttrekkingen	**743**	**0**	**0**	**2.134**	**2.134**
Stortingen					
010.710.010 Reserves	**-574**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**-574**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**169**	**0**	**0**	**2.134**	**2.134**
Gerealiseerd resultaat	**-9.225**	**-10.567**	**300**	**649**	**-9.619**

PASSEND WONEN

Speerpunten

Passend wonen in Berkelland. (020.010)

Wat willen we bereiken?

- We faciliteren het toevoegen van woningen naar behoefte. Deze behoefte ligt zowel in ‘reguliere woningen’ als ‘woningen voor aandachtsgroepen’. Onder aandachtsgroepen scharen we bijvoorbeeld senioren, inwoners met een psychische of psychosociale hulpvraag, inwoners met een beperking, arbeidsmigranten en inwoners met een woonwagencultuur.
- Ons beleid en randvoorwaarden zijn op orde.
- Initiatiefnemers krijgen snel duidelijkheid of een initiatief kansrijk is of niet.
- Dat onze inwoners zo lang mogelijk, met eventuele ondersteuning, zelfredzaam en gezond blijven en daardoor zelfstandig kunnen wonen in een huis. Dit gebeurt in een duurzame en vitale omgeving die veiligheid en comfort biedt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren. (020.010.060)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil wordt veroorzaakt door budgetten die zijn overgeheveld vanuit 2024. Het betreft middelen voor doorlopende projecten die in 2024 nog niet volledig tot besteding zijn gekomen, en in 2025 alsnog worden ingezet voor de verdere uitvoering.

We voegen nieuwe woningen toe. (020.020.040)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil wordt veroorzaakt door budgetten die zijn overgeheveld vanuit 2024. Het betreft middelen voor doorlopende woningprojecten voor de hele raadsperiode. Hierbij hebben we ook te maken met kostenverhaal, dus een deel van de gemaakte kosten voor planbegeleiding, wordt in een later stadium verhaald op de initiatiefnemers. Daarmee wordt dit project in zeker mate revolverend.

Speerpunten

We werken door aan de integrale wijkontwikkeling in Neede Noordoost. (020.030)

Wat willen we bereiken?

- In Neede Noordoost werken we met ProWonen en bewoners aan een integrale wijkaanpak door verschillende onderwerpen tegelijk te verbeteren. Dit om woningen én het samenleven in de wijk toekomstbestendig te maken. Denk aan gezondheid, duurzaamheid, klimaatadaptatie en levensloopbestendigheid.
- Voor 2023 en 2024 is incidenteel budget uitgetrokken voor Neede Noordoost. Deze bedragen zijn bedoeld voor de hele raadsperiode. Het overschot van 2024 wordt door middel van een voorstel bij de jaarrekening 2024 toegevoegd aan het budget voor 2025.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wijkaanpak Neede Noord Oost

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil wordt veroorzaakt door budgetten die zijn overgeheveld vanuit 2024. Het betreft middelen voor doorlopende projecten die in 2024 nog niet volledig tot besteding zijn gekomen, en in 2025 alsnog worden ingezet voor de verdere uitvoering.

Wat mag het kosten

Reserve vrijval:

Heerlijk thuis in huis: In de periode 2022-2024 is dit project uitgevoerd. Naast een provinciale subsidie hebben we zelf 50% van de kosten bijgedragen vanuit de reserve. In 2025 wordt het project ook administratief afgewikkeld. Door lagere kosten, maar ook doordat onze bijdrage naast geld ook uit uren (kosten van medewerkers die we al geraamd hadden) bestond, hebben we de reserve niet volledig hoeven aanwenden. Het restantbedrag van € 90.000 kan nu vrijvallen.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
020.010.010 we zetten voor alle doelgroepen in op goed wonen in duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad	**-31**	**-3**	**0**	**0**	**-3**
020.010.040 We vernieuwen en optimaliseren themabreed ons beleid en strategie	**-52**	**-50**	**0**	**0**	**-50**
020.010.060 We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren	**-413**	**-891**	**0**	**0**	**-891**
020.010.070 WBI-projecten	**0**	**0**	**-5.100**	**0**	**-5.100**
020.020.030 Goede dienstverlening rondom wonen	**-262**	**-105**	**0**	**-115**	**-220**
020.020.040 We voegen nieuwe woningen toe	**-191**	**0**	**0**	**-1.172**	**-1.172**
020.030.010 integrale wijkontwikkeling Neede Noordoost	**-212**	**0**	**0**	**-2.599**	**-2.599**
020.500.010 Loonkosten	**-4.435**	**-4.747**	**0**	**0**	**-4.747**
020.700.010 Rente en afschrijving	**-24**	**-215**	**0**	**196**	**-19**
Totaal Lasten	**-5.621**	**-6.013**	**-5.100**	**-3.689**	**-14.802**

Baten					
020.010.010 we zetten voor alle doelgroepen in op goed wonen in duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad	**37**	**11**	**0**	**0**	**11**
020.010.060 We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren	**576**	**1.434**	**0**	**-160**	**1.274**
020.010.070 WBI-projecten	**0**	**0**	**3.350**	**0**	**3.350**
020.020.030 Goede dienstverlening rondom wonen	**1.526**	**1.283**	**0**	**80**	**1.363**
020.020.040 We voegen nieuwe woningen toe	**120**	**0**	**0**	**498**	**498**
020.030.010 integrale wijkontwikkeling Neede Noordoost	**154**	**0**	**0**	**1.671**	**1.671**
Totaal Baten	**2.413**	**2.728**	**3.350**	**2.089**	**8.167**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-3.208**	**-3.284**	**-1.750**	**-1.601**	**-6.635**
Onttrekkingen					
020.710.010 Reserves	**29**	**0**	**1.750**	**1.692**	**3.442**
Totaal Onttrekkingen	**29**	**0**	**1.750**	**1.692**	**3.442**
Stortingen					
020.710.010 Reserves	**-525**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**-525**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**-496**	**0**	**1.750**	**1.692**	**3.442**
Gerealiseerd resultaat	**-3.703**	**-3.284**	**0**	**91**	**-3.193**

VITAAL PLATTELAND

Speerpunt

Een meer duurzame vorm van landbouw in Berkelland. (030.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

We starten met een nieuw vrijwillig kavelruil project bij Stelkampsveld. (030.010.030)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil wordt veroorzaakt door budgetten die zijn overgeheveld vanuit 2024. Het betreft middelen voor doorlopende projecten die in 2024 nog niet volledig tot besteding zijn gekomen, en in 2025 alsnog worden ingezet voor de verdere uitvoering. Hier zijn de extra middelen die we voor de uitkoop van varkenshouderijen in 2025 hebben aan toegevoegd.

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
030.010.010 We zetten het project korte ketens door	**-9**	**0**	**0**	**0**	**0**
030.010.020 We onderzoeken mogelijkheden voor stimulering van meer verbinding tussen agrariërs en inwoners	**-63**	**-41**	**0**	**0**	**-41**
030.010.030 We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren	**-4**	**0**	**0**	**-214**	**-214**
030.020.010 stimuleren aanleg nieuwe natuur en landschap	**-297**	**-350**	**0**	**0**	**-350**
030.020.020 We ondersteunen projecten en initiatieven in het kader van Leader	**-3**	**-396**	**0**	**0**	**-396**
030.020.030 Biodiversiteitsplan uitvoeren	**-53**	**-422**	**0**	**0**	**-422**

030.030.010 de uitvoeringsagenda "beleef het in Berkelland" uitvoeren	-820	-219	0	0	-219
030.040.020 We voeren het plan voor de stimulering van de sanering van asbestdaken uit	-73	-652	0	0	-652
030.500.010 Loonkosten	-229	-176	0	0	-176
030.700.010 Rente en afschrijving	-3	-4	0	0	-3
Totaal Lasten	-1.554	-2.259	0	-214	-2.472
Baten					
030.010.010 We zetten het project korte ketens door	6	0	0	0	0
030.010.030 We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren	62	0	0	0	0
030.020.010 stimuleren aanleg nieuwe natuur en landschap	138	0	0	0	0
030.030.010 de uitvoeringsagenda "beleef het in Berkelland" uitvoeren	643	1	0	0	1
030.040.010 We voeren het plan van aanpak voor de aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing uit	40	0	0	0	0
Totaal Baten	890	1	0	0	1
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-664	-2.258	0	-214	-2.472
Onttrekkingen					
030.710.010 Reserves	260	1.849	0	59	1.908
Totaal Onttrekkingen	260	1.849	0	59	1.908
Stortingen					
030.710.010 Reserves	-99	0	0	0	0
Totaal Stortingen	-99	0	0	0	0
Mutaties reserves	161	1.849	0	59	1.908
Gerealiseerd resultaat	-503	-409	0	-155	-564

NIEUWE ENERGIE

Wat mag het kosten?

Dit programma bestaat voor het grootste gedeelte uit langjarige projecten. De wijzigingen in deze bestuursrapportage hebben te maken met het overhevelen van de restantbudgetten voor de projecten uit 2024 naar 2025.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
040.010.040 A. Pilots en innovatie	**-22**	**0**	**0**	**-600**	**-600**
040.010.050 A. Extra uitvoeringsmiddelen ETD	**-74**	**-820**	**0**	**0**	**-820**
040.010.060 A. Bewustwording en Promotie	**-42**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.010.070 A. Datagedreven werken	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.030.020 G. Verduurzaming eigen vastgoed	**-17**	**0**	**0**	**-14**	**-14**
040.040.040 D. Subsidiëren maatschappelijke initiatieven	**0**	**0**	**0**	**-100**	**-100**
040.050.010 F. Regionale samenwerking Achterhoek	**-10**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.060.020 B. Informeren Wonen	**-175**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	**-191**	**-105**	**0**	**-4**	**-109**
040.060.040 B. Subsidiëren Wonen	**-340**	**0**	**0**	**-977**	**-977**
040.070.010 E. vaststellen RODE	**-11**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.500.010 Loonkosten	**-315**	**-235**	**0**	**0**	**-235**
040.700.010 Rente en afschrijving	**-7**	**-7**	**0**	**0**	**-7**
Totaal Lasten	**-1.204**	**-1.167**	**0**	**-1.696**	**-2.863**

Baten					
040.010.040 A. Pilots en innovatie	**0**	**0**	**0**	**600**	**600**
040.010.050 A. Extra uitvoeringsmiddelen ETD	**0**	**820**	**0**	**0**	**820**
040.040.040 D. Subsidiëren maatschappelijke initiatieven	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.060.020 B. Informeren Wonen	**22**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	**582**	**0**	**0**	**0**	**0**
040.060.040 B. Subsidiëren Wonen	**263**	**0**	**0**	**532**	**532**
040.070.010 E. vaststellen RODE	**17**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**884**	**820**	**0**	**1.132**	**1.952**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-320**	**-347**	**0**	**-564**	**-911**
Onttrekkingen					
040.710.010 Reserves	**76**	**0**	**0**	**564**	**564**
Totaal Onttrekkingen	**76**	**0**	**0**	**564**	**564**
Stortingen					
040.710.010 Reserves	**-48**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**-48**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**29**	**0**	**0**	**564**	**564**
Gerealiseerd resultaat	**-291**	**-347**	**0**	**0**	**-347**

EEN TOEKOMSTBESTENDIG SOCIAAL DOMEIN

Speerpunt

Gelijke kansen en toegankelijkheid. (050.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering. (050.010.020)

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van leerbaarheid worden inburgeraars ingedeeld in leerroutes: de B1-route 39, Z-route 25,en Onderwijsroute 37, nog niet ingedeeld 60. In totaal gaat het om 161 inburgeringsplichtigen, waarvan 135 statushouders en 26 gezinsmigranten. We hebben de contracten met taalaanbieders verlengd met twee jaar.
De wet inburgering is in 2022 van start gegaan. Er zijn veel partijen betrokken bij inburgeraars, waarmee we de samenwerking hebben verstevigd. Intern hebben we kritisch gekeken naar de regierol van de gemeente met de inzet van een beleidsadviseur nieuwkomers. Ook zijn we met Fijnder in gesprek om verdere verbetering van dienstverlening voor inburgeraars te realiseren.
We hebben in 2024 ondersteuningstrajecten Jeugd GGZ ingezet voor AMV-ers.
In 2025 hebben we 77 statushouders gehuisvest. Dit zijn 35 personen minder dan onze taakstelling huisvesting statushouders. We proberen met kamergewijze verhuur en flexwoningen de taakstelling te volbrengen, maar het blijft een uitdaging.

Geld (toelichting)

Voor Jeugd GGZ, Alleenstaande Minderjarige Vluchteling (AMV) Rekken is een bedrag van € 27.600 opgenomen vanuit de gereserveerde middelen op de balans. Daarnaast is vanuit een gerichte financiële bijdrage een bedrag van € 20.800 beschikbaar gesteld voor de Opvang Rekken ten behoeve van AMV.

We dragen zorg voor vluchtelingen uit de regio.

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

In 2025 is het normbedrag vanuit de bekostigingsregeling voor de gemeentelijke opvang van Oekraïense ontheemden drastisch verlaagd van € 61 naar € 44 per gerealiseerde opvangplek per dag. We verwachten dat dit niet meer dekkend zal zijn. We hebben de onderschrijding van 2024 van 1,47 miljoen middels een resultaatbestemming behouden voor de Oekraïne-opvang om hiermee tekorten te kunnen opvangen.
We onttrekken de volgende zaken uit de reserve: Arbeidstoeleiding €161.500, extra inzet sociaal raadslieden € 50.000, eventuele aanpassingskosten nieuwe opvanglocatie € 100.000, taalschakelklassen €7.900, geschat tekort op normbedrag € 537.000.
Nieuw in 2025 is het innen van de Eigen Bijdrage. De inkomsten hiervan worden door het Rijk verrekend met de dekking uit de bekostigingsregeling en levert dus geen extra inkomsten op.
We zijn afhankelijk van het aantal opvangplekken dat we moeten realiseren van het Rijk. Op dit moment wordt er nog gezocht naar een nieuwe opvanglocatie. Bij het zoeken van nieuwe locaties hebben we nog geen zicht op de exacte opvangcapaciteit (en daarmee ook de inkomsten), eventuele aanpassingskosten en de overeengekomen huurprijs.

We ondersteunen nieuwkomers binnen een brede sociale basis. (050.010.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Vanuit het sociaal domein is een structurele bijdrage toegezegd aan de bezuiniging vanaf 2024. Met deze aanpassing wordt dit voor € 67.000 geëffectueerd in de begroting.
Voor de Motie Weggeefwinkel is een bedrag van € 5.300 toegevoegd en uit uit middelen die voorgaande jaren zijn gereserveerd is een bedrag van € 5.000 opgenomen.

Wij richten ons op toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie. (050.010.030)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Vanuit het sociaal domein is een structurele bijdrage toegezegd aan de bezuiniging vanaf 2024. Met deze aanpassing wordt dit voor € 65.000 geëffectueerd in de begroting.
Daarnaast zijn er uit voorgaande jaren middelen gereserveerd ad. € 16.800 die in 2025 weer worden opgenomen.
Communicatie armoedebeleid wordt overgeheveld naar het programma Werken en Leren (070.060.030). Hiermee wordt tevens de bijbehorende dekking van € 33.500 aan dit programma toegerekend.

Speerpunt

Een sterke sociale basis gericht op preventie en gezondheid. (050.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers. (050.020.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Vanuit het sociaal domein is er een structurele bijdrage toegezegd aan de bezuiniging vanaf 2024. Met deze aanpassing van € 74.500 wordt dit geëffectueerd.

We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd. (050.020.020)

Kwaliteit (toelichting)

Yunio: We zetten Yunio thuisbegeleiding dit jaar in wederom in, net als in 2024.
PPJ - loonkosten coördinator PPJ:
Per 16 juni start de coördinator voor het Preventie Platform Jeugd (PPJ). Deze coördinator komt in dienst van de gemeente Berkelland (Voormekaar). De loonkosten van de coördinator worden gezamenlijk bekostigd door de vier betrokken gemeenten: Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk, via hun gezamenlijke financiële bijdrage aan het PPJ. De loonkosten worden in eerste instantie voorgeschoten door de gemeente Berkelland en aan het eind van het jaar doorbelast aan het PPJ.
Leerplichtwet:
De gemeentelijke regionale bijdrage voor de uitvoering van de Leerplichtwet in 2025 was niet in lijn met het eerder begrote bedrag voor dat jaar. Het college heeft op 11 februari 2025 ingestemd met een structurele verhoging van de begroting voor leerplicht. Deze aanpassing is het gevolg van diverse autonome ontwikkelingen, waaronder een stijging van de algemene kosten, hogere personeelsinschaling en de jaarlijkse indexering van uitgaven.

Een recente autonome ontwikkeling betreft het vervallen van de uitvoering van BOA-taken binnen het regionale samenwerking rondom Leerplicht met ingang van 2026. Dit betekent gemeenten deze taken vanaf 2026 lokaal moeten organiseren en uitvoeren. Hiervoor is in de PPN2026 een bedrag van € 14.000 opgenomen.
Om de lokale uitvoering van deze taken vanaf januari 2026 te realiseren, is het noodzakelijk dat één van de leerplichtambtenaren beschikt over BOA-bevoegdheid. De bijbehorende scholing start in september 2025. De hiermee gemoeide kosten, die betrekking hebben op de ophoging van contracturen, bedragen € 4.666 en zijn opgenomen in de Bestuursrapportage 2025.
Leerlingenvervoer:
De begrotingspost voor het leerlingenvervoer is aangepast en verlaagd ten opzichte van de primaire begroting voor 2025. Deze bijstelling is gebaseerd op de meest recente prognose van ZOOV en de gemeente Winterswijk.

Geld (toelichting)
De subsidie aan Yunio Thuiszorg van € 67.000 wordt een jaar voortgezet middels dekking uit het programma.
De verhoging van de bijdrage aan De Leerplichtwet, de garantstelling van het Doorstroompunt en de indexering leiden tot een lastenstijging van totaal € 19.500. Daarnaast zorgt de opleiding van een leerplichtambtenaar voor een aanvullende lastenstijging van € 4.700.
Vanuit het sociaal domein is een structurele bijdrage toegezegd aan de bezuiniging vanaf 2024. Met deze aanpassing van € 5.300 wordt dit geëffectueerd in de begroting.
Op basis van een prognose van de GGD NOG vindt er een lichte stijging plaats van de inwonerbijdrage van totaal € 13.300.

We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners. (050.020.030)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
De subsidie voor Sensire, Sociaal Raadsliedenwerk, wordt overgeheveld naar het programma Werken en Leren (070.060.010). Hiermee wordt tevens het bijbehorende begrote bedrag van € 48.250 aan dit programma toegerekend. De overige wijzigingen bij deze activiteit hebben te maken met de overheveling van restant projectbudgetten uit 2024 naar 2025.

Speerpunt

Uitvoering van de WMO. (050.030)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren in de samenleving. (050.030.010)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
De contractuele indexering van de Wmo huishoudelijke verzorging tot een stijging van de lasten met € 297.000.
Op basis van een prognose van de Sociale Verzekeringsbank worden de bestedingen van het PGB verlaagd met € 89.000.
Voor de Regionale Inkoop wordt in de overeenkomst met de zorgaanbieders een plekprijs gehanteerd. Deze overeenkomst bevat een periodieke indexering van de plekprijzen. De lasten van de regionale inkoop WMO stijgen met € 375.000.

Speerpunt

Uitvoering van de Jeugdwet. (050.040)

Wat gaan we daarvoor doen?

Leerlingenvervoer en vraagafhankelijk jeugdvervoer zijn beschikbaar binnen onze gemeente. (050.040.030)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

De kosten voor vraagafhankelijk vervoer blijven moeilijk te voorspellen. Zowel het leerlingenvervoer als het vraagafhankelijk vervoer laten een lastendaling zien van in totaal € 152.700. De meerjarenraming van de totale kosten voor ZOOV (Jeugd, WMO en Vluchtelingenvervoer) resulteert in een lastenvermindering van € 133.500.

Wij bieden onze jonge inwoners en hun ouders/verzorgers jeugdhulp. (050.040.010)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteuning is nadrukkelijk gericht op versterking van de eigen kracht en het benutten van het eigen netwerk. Daarmee blijft onze focus gericht op onze integrale toegang (Voormekaar en Fijnder), het resultaatgerichte werken en de samenwerking tussen voorliggende voorzieningen en zorgaanbieders. Landelijk, regionaal en lokaal wordt er gewerkt aan de uitwerking en implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Naast de opdracht vanuit de HVA hebben gemeenten ook binnen het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming een opdracht en richtinggevend kader voor de toegang, lokale teams en integrale dienstverlening ontvangen. De aanpak van onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties en ontwikkelingsbedreigingen van minderjarige is een wettelijke verplichting en niet verblijvend voor gemeenten, zo ook voor de gemeente Berkelland. De HVA, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Leidraad Werken aan veiligheid stellen samen een basisniveau vast wat gemeenten kunnen doen om toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners te realiseren.
Eind januari 2024 namen de Achterhoekse gemeenten het besluit om de huidige contracten voor Wmo/Jeugdhulp niet te verlengen. Dit betekent dat er inmiddels een nieuwe inkoopprocedure is gestart en per 1 januari 2026 is de nieuwe aanbesteding van kracht.
De gemeente Berkelland heeft zich samen met het SDA aangesloten bij de G7 Gelderse jeugdhulpregio's om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van hoog specialistische jeugdhulp (ook wel essentiële functies genoemd) te verbeteren qua kwaliteit en nabijheid.
Landelijk zien we dat het aantal jeugdigen dat een beroep doet op zorg toeneemt. Het aantal jeugdigen met een hulpvraag voor geïndiceerde zorg stijgt binnen Berkelland op dit moment niet noemenswaardig, wel de zorgvraag qua duur en intensiteit. Er is een aantal redenen dat de kosten zijn gestegen het afgelopen jaar. Allereerst de indexering van de tarieven als gevolg van de aanpassing van de CAO's in de jeugdhulp. Daarnaast zien we dat de kosten voor hulpverleningstrajecten per jeugdige stijgen. Dit komt o.a. door de lasten van hoog complexe zorg met verblijf (HCV). Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van HVC is gestegen van 7 jeugdigen in 2022 naar 12 jeugdigen in 2024. De lasten per jeugdige zijn binnen deze zorgvorm dus fors gestegen. Hier is vooral de ombouw/afschaling naar kleinschalige voorzieningen debet aan. Deze zijn veel duurder dan de (grotere) groepen in traditionele instellingen, zoals JeugdzorgPlus, die worden afgebouwd of al afgebouwd zijn. Daarnaast zijn de trajecten (in de regionale inkoop) van een groot aantal jongeren dat ambulante psychiatrische hulp ontvangt niet korter geworden, eerder langer. Ook zijn de plekprijzen herijkt, hetgeen een nadelig effect heeft

op de kosten, en heeft er een verrekening in de regio plaatsgevonden, die eveneens nadelig uitpakte.

Geld (toelichting)
Ook binnen de Regionale Inkoop voor de jeugd hanteren we een contractuele indexering. Voor jeugdzorg en woonvormen wordt een totaalbedrag van € 806.000 aan de begroting toegevoegd. Bij PGB Jeugd verwachten wij lagere bestedingen van € 26.500 op basis van een prognose van de Sociale Verzekeringsbank.

Speerpunt

Een robuuste uitvoering en toegang. (050.500)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij versterken onze regionale samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert.
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
Voor de tijdelijke uitbreiding van formatie ten behoeve van de implementatie van de nieuwe regionale inkoop is een bedrag van € 390.000 opgenomen vanuit de reserve bestuurlijke claims. Voor de inrichting regionale governance inkoop Jeugd en WMO wordt € 30.000 opgenomen. Daarnaast is de begroting van de Regionale Samenwerking Sociaal Domein verhoogd met € 20.900 middels dekking uit het programma.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
050.010.010 Flankerend beleid nieuwkomers	**-41**	**-116**	**0**	**57**	**-59**
050.010.020 Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering	**-1.273**	**-974**	**0**	**-138**	**-1.112**
050.010.030 Toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie	**-483**	**-488**	**0**	**47**	**-441**
050.010.050 Opvang vluchtelingen Oekraine	**-5.030**	**-568**	**0**	**-5.761**	**-6.328**
050.020.010 We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers	**-47**	**-123**	**0**	**75**	**-59**

050.020.020 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd	-1.959	-1.921	0	-395	-2.312
050.020.030 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners	-1.401	-1.194	0	-578	-1.765
050.030.010 We bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning	-13.058	-13.473	0	-561	-14.034
050.030.020 We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer	-1.021	-982	0	-39	-1.021
050.030.030 We verbinden waar nodig zorg en veiligheid voor passende ondersteuning van inwoners	-39	-146	0	-1	-43
050.040.010 We bieden onze jonge inwoners en hun ouders/verzorgers jeugdhulp	-17.017	-13.846	0	-715	-14.561
050.040.020 We verbeteren de samenwerking tussen ouders, school, politie en hulpverleners	-114	-47	0	-17	-64
050.040.030 Leerlingenvervoer en vraagafhankelijk jeugdvervoer zijn beschikbaar binnen onze gemeente	-983	-1.147	0	153	-995
050.500.010 Loonkosten	-5.740	-6.155	0	0	-6.260
050.500.020 We versterken onze region. samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert	-348	-361	0	-459	-820
050.500.030 We hebben oog voor de tevredenheid van onze inwoners	-63	-15	0	-10	-25
Totaal Lasten	-48.618	-41.557	0	-8.343	-49.900
Baten					
050.010.020 Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering	787	601	0	11	612
050.010.030 Toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie	419	333	0	0	333

050.010.050 Opvang vluchtelingen Oekraine	**6.487**	**68**	**0**	**4.955**	**5.022**
050.020.020 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd	**111**	**0**	**0**	**213**	**213**
050.020.030 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners	**737**	**0**	**0**	**655**	**655**
050.030.010 We bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning	**1.079**	**500**	**0**	**0**	**500**
050.030.020 We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer	**133**	**74**	**0**	**19**	**93**
050.500.020 We versterken onze region. samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**9.792**	**1.575**	**0**	**5.854**	**7.428**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-38.826**	**-39.982**	**0**	**-2.489**	**-42.472**
Onttrekkingen					
050.710.010 Reserves	**308**	**748**	**0**	**1.285**	**2.033**
Totaal Onttrekkingen	**308**	**748**	**0**	**1.285**	**2.033**
Stortingen					
050.710.010 Reserves	**-118**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**-118**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**190**	**748**	**0**	**1.285**	**2.033**
Gerealiseerd resultaat	**-38.637**	**-39.234**	**0**	**-1.204**	**-40.439**

SPORT EN CULTUUR BEWEGEN JE!

Speerpunt

Sport en Cultuur dragen bij aan een sterke sociale basis. (060.010)

Wat willen we bereiken?
We willen dat wat wij doen, bijdraagt aan een levendig sport- en cultuurlandschap en daarmee een sterke sociale basis. Dat kunnen wij bereiken door partners en partijen bewust te maken van hun rol en bijdrage aan deze sociale basis en door hen in de gelegenheid te stellen die rol ook te pakken. We helpen deze partijen bij, bijvoorbeeld door mee te denken, subsidie te verstrekken of partijen bij elkaar te brengen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Cultureel erfgoed. (060.010.040)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
Sinds kort wordt de monumentensubsidie uitgekeerd bij gereed melding, in plaats van vooraf. Dit heeft als gevolg dat wanneer de uitvoering lang(er) duurt, de jaargrens gepasseerd kan worden en de lasten dus op een jaar later drukken.

Taal en media. (060.010.050)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
Het verschil van € 59.000 betreft de jaarlijkse indexatie van de subsidiebijdrage aan de Bibliotheek Oost-Achterhoek.

Speerpunt

Toekomstbestendige accommodaties. (060.020)

Wat willen we bereiken?
We willen dat maatschappelijke accommodaties toekomstbestendig worden. Daarvoor zijn activiteiten nodig die bedrijfsvoering verbeteren en zichtbaarheid van accommodaties vergroten. Deze activiteiten zijn genoemd onder het speerpunt Sport en cultuur dragen bij aan een sterke sociale basis. De accommodaties zelf, ‘de stenen’, dienen ook toekomstbestendig te zijn. Hiervoor is een uitvoeringsagenda voor sportvastgoed, inclusief zwembaden, opgesteld. We willen bereiken dat over een periode van 15 jaar ons sportvastgoed en zwembaden toekomstbestendig zijn gemaakt, in lijn met het beoogd gebruik, passend bij het beschikbare budget.

Wat gaan we daarvoor doen?

Culturele accommodaties. (060.020.010)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil van € 90.000 wordt veroorzaakt door een herverdeling van het totale onderhoudsbudget van € 425.000. In dit kader is een deel van het budget toegevoegd aan de onderdelen monumenten en musea.

Sportaccommodaties. (060.020.020)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil van € 142.000 betreft een overheveling van het schoonmaakbudget. Daarnaast verwachten we in 2025 een overschrijding voor groot onderhoud van de atletiekbaan in Eibergen. Dit is aangekondigd in de begroting. Dit bedrag nemen we op in het resultaat van het programma Sport en cultuur bewegen je in 2025.

Zwembaden. (060.020.030)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Het verschil van € 149.000 wordt veroorzaakt door een indexatie van € 35.000 voor zwembad ’t Timpke. Daarnaast is besloten om op basis van het collegevoorstel van 4 maart 2025 incidenteel € 114.000 extra subsidie toe te kennen voor de inzet van een interimmanager bij ’t Timpke.

Wat mag het kosten?

Vrijval restant boekwaarde (kleed)gebouw Rietmolenseweg 5 en 5a:

Voor de afkoop van recht van opstal en sloop van panden zijn voor enkele jaren terug kosten gemaakt en geactiveerd. Gezien de aard van de kosten mogen we hierop niet afschrijven. We laten de restant boekwaarde van € 242.000 dan ook ineens vrijvallen in 2025. De last die dit oplevert in de exploitatie dekken we door aanwending van de reserve sportvastgoed. Door lagere lasten in de toekomst dan geraamd, want de jaarlijkse afschrijving vervalt, wordt de reserve dan ook weer geleidelijk aangevuld.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
060.010.010 Strategie, beleid en innovatie	**-57**	**-49**	**0**	**0**	**-49**
060.010.020 Heel Berkelland beweegt	**-268**	**-240**	**0**	**-37**	**-277**
060.010.030 Educatie en -participatie	**-394**	**-405**	**0**	**-15**	**-420**
060.010.040 Cultureel erfgoed	**-394**	**-458**	**0**	**0**	**-458**
060.010.050 Taal en Media	**-1.017**	**-791**	**-560**	**-59**	**-1.410**
060.010.060 Transformatiefonds cultuur	**-110**	**0**	**0**	**0**	**0**
060.010.070 Transformatiefonds sport	**-3**	**0**	**0**	**0**	**0**
060.010.090 Evenementen	**-163**	**-133**	**0**	**0**	**-133**
060.010.100 We zetten combinatiefunctionarissen in	**-470**	**-417**	**0**	**-17**	**-434**
060.020.010 Culturele accommodaties	**-285**	**-286**	**0**	**-90**	**-376**

060.020.020 Sportaccommodaties	-783	-657	0	-142	-799
060.020.030 Zwembaden	-1.761	-1.458	0	-150	-1.609
060.500.010 Loonkosten	-629	-675	0	0	-675
060.700.010 Rente en afschrijving	-92	-343	0	20	-322
Totaal Lasten	-6.425	-5.911	-560	-490	-6.960
Baten					
060.010.010 Strategie, beleid en innovatie	1	0	0	0	0
060.010.020 Heel Berkelland beweegt	14	0	0	34	34
060.010.030 Educatie en -participatie	15	0	0	0	0
060.010.040 Cultureel erfgoed	27	0	0	0	0
060.010.050 Taal en Media	226	6	220	0	226
060.010.100 We zetten combinatiefunctionarissen in	291	260	0	-27	233
060.020.010 Culturele accommodaties	41	20	0	0	20
060.020.020 Sportaccommodaties	216	184	0	0	184
Totaal Baten	831	470	220	6	696
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.594	-5.441	-340	-483	-6.264
Onttrekkingen					
060.710.010 Reserves	342	30	240	242	512
Totaal Onttrekkingen	342	30	240	242	512
Stortingen					
060.710.010 Reserves	-69	-9	0	-232	-241
Totaal Stortingen	-69	-9	0	-232	-241
Mutaties reserves	273	21	240	10	271
Gerealiseerd resultaat	-5.321	-5.420	-100	-473	-5.993

WERKEN EN LEREN

Speerpunt

Goede onderwijshuisvesting en onderwijs dat aansluit op de lokale en regionale arbeidsmarkt. (070.010)

Wat willen we bereiken?

- Scholen beschikken over passende, inclusieve en toekomstbestendige huisvesting zodat zij in staat zijn om optimaal onderwijs geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

We investeren in passende toekomstbestendige huisvesting van scholen en houden rekening met onder andere demografische ontwikkelingen. (070.010.020)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Voor het object Lange Dreef 3 te Borculo (verhuurd door Kloosterveste) moet rekening worden gehouden met een incidentele huurverhoging (tot nu toe ad hoc meegenomen in begroting) en houden we ook rekening met prijsindexatie. We verhogen de huurlasten met € 70.000. Van deze lasten dekken we € 10.800 uit de stelpost prijscompensatie die is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Speerpunt

Actieve deelname aan de arbeidsmarkt voor iedereen die dat kan. (070.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk. (070.020.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

We hebben het te ontvangen bedrag van de Gebundelde uitkering (BUIG) aangepast aan de voorlopig vastgestelde uitkering door het ministerie (verhoging van € 565.199). Fijnder heeft de begroting 2025 via de 1e berap 2025 verhoogd (€ 332.000). In het raadsvoorstel m.b.t. 1e berap Fijnder 2025 is dit verder toegelicht

Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving. (070.020.020)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Bij de jaarrekening 2024 is geconstateerd dat het budget van de vervoerskosten van voormalige SW-medewerkers structureel kan worden afgeraamd. Dit verwerken we nu ook in 2025.

Speerpunt

Gerichte armoedebestrijding. (070.060)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners. (070.060.010)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

De subsidie voor Sensire, Sociaal Raadsliedenwerk, wordt overgeheveld van de activiteit Toekomstig Sociaal Domein (050.020.030) naar het programma Werken en Leren (070.060.010). Hiermee wordt tevens het bijbehorende begrote bedrag van €48.250 aan dit programma toegerekend.

Wat mag het kosten?

Reserves vrijval:

1. City Branding: Voor deze activiteit zijn met ingang van 2020 middelen beschikbaar gesteld. Via Berkelland in Balans is vanaf 2023 verdere voortzetting stopgezet. Restantmiddelen uit de periode 2020 t/m 2022 zijn wel gereserveerd om tot een afronding te komen van het project. Nu de laatste kosten in 2024 zijn gemaakt, kan de restantreserve van € 55.000 vrijvallen in de exploitatie.
2. Energietoeslag: Via de jaarrekening 2022 zijn middelen gereserveerd voor een energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen. Fijnder heeft deze regeling voor ons uitgevoerd. In 2024 zijn de laatste kosten van deze regeling met Fijnder verrekend. De reserve hoefde niet volledig te worden aangewend. Het restant van € 103.000 laten we vrijvallen in de exploitatie.

Voorbereidingskosten Wereldboom door school Noord:

In de raad van 1 april 2025 is besloten om voorbereidingskosten beschikbaar te stellen voor een unilocatie aan de Beukenlaan in Borculo. Daarmee vervalt de optie tot verbouw van de Wereldboom voor school Noord. De afgelopen jaren zijn er voorbereidingskosten gemaakt van ongeveer € 31.000. Deze moeten nu in eenmaal worden afgeschreven. Volgens de bestendige gedragslijn die we volgen, gaat dit ten laste van de reserve onderwijshuisvesting. In het raadsvoorstel is dit per abuis niet vermeld.

Salariskosten voormalige SW-medewerkers

De salariskosten van deze groep medewerkers hebben we geïndexeerd voor 2025. De extra lasten van € 53.000 worden gedekt vanuit de post loon- en prijscompensatie die geraamd is bij het programma algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
070.010.020 Huisvesting	**-1.326**	**-948**	**0**	**-104**	**-1.052**
070.020.010 Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk.	**-16.960**	**-17.998**	**0**	**-629**	**-18.627**
070.020.020 Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving.	**-130**	**-174**	**0**	**75**	**-99**

070.030.030 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-627	-428	0	0	-428
070.040.010 Faciliteren van ondernemersfonds	-233	-218	0	0	-218
070.040.020 Aan de slag met de revitalisering van de centra	-58	-35	0	0	-35
070.050.010 Effectief inzetten promotie	-3	0	0	0	0
070.060.010 We bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners	-2.513	-2.196	0	-69	-2.265
070.060.030 We investeren in de lokale aanpak schuldhulpverlening	-125	-219	0	0	-219
070.500.010 Loonkosten	-6.812	-6.623	0	-53	-6.676
070.700.010 Rente en afschrijving	-2.755	-1.335	32	198	-1.105
Totaal Lasten	-31.541	-30.172	32	-582	-30.723
Baten					
070.010.020 Huisvesting	233	7	0	0	7
070.020.010 Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk.	12.247	11.844	0	670	12.514
070.020.020 Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving.	4	8	0	0	8
070.030.030 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	482	491	0	0	491
070.040.010 Faciliteren van ondernemersfonds	213	203	0	0	203
070.040.020 Aan de slag met de revitalisering van de centra	56	59	0	0	59
070.060.010 We bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners	240	80	0	0	80
070.500.010 Loonkosten	166	0	0	0	0
Totaal Baten	13.641	12.691	0	670	13.361
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-17.900	-17.481	32	88	-17.361
Onttrekkingen					
070.710.010 Reserves	2.176	0	31	160	191
Totaal Onttrekkingen	2.176	0	31	160	191
Stortingen					
070.710.010 Reserves	-422	-21	-63	-78	-162
Totaal Stortingen	-422	-21	-63	-78	-162
Mutaties reserves	1.754	-21	-32	82	29
Gerealiseerd resultaat	-16.146	-17.502	0	170	-17.333

VEILIGHEID

Wat mag het kosten?

- Activiteit 080.020.010 De stijging van de lasten heeft te maken met het overhevelen van het centrale onderhoudsbudget voor gebouwen naar het onderhoudsbudget voor brandweerkazernes in dit programma.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
080.010.010 Gemeentelijke handhaving	**-413**	**-27**	**0**	**-33**	**-60**
080.010.020 Omgevingsdienst Achterhoek	**-1.669**	**-1.614**	**0**	**0**	**-1.614**
080.020.010 Integrale veiligheid	**-455**	**-450**	**0**	**-81**	**-530**
080.020.020 Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	**-3.044**	**-2.949**	**0**	**0**	**-2.949**
080.030.010 Informatieveiligheid	**0**	**-15**	**0**	**0**	**-15**
080.500.010 Loonkosten	**-764**	**-819**	**0**	**0**	**-819**
080.700.010 Rente en afschrijving	**-51**	**-53**	**0**	**3**	**-50**
Totaal Lasten	**-6.396**	**-5.927**	**0**	**-111**	**-6.037**
Baten					
080.010.010 Gemeentelijke handhaving	**439**	**18**	**0**	**0**	**18**
080.010.020 Omgevingsdienst Achterhoek	**16**	**0**	**0**	**0**	**0**
080.020.010 Integrale veiligheid	**129**	**124**	**0**	**0**	**124**
Totaal Baten	**583**	**141**	**0**	**0**	**141**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-5.813**	**-5.786**	**0**	**-111**	**-5.896**
Onttrekkingen					
080.710.010 Reserves	**0**	**0**	**0**	**33**	**33**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**0**	**0**	**33**	**33**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**33**	**33**
Gerealiseerd resultaat	**-5.813**	**-5.786**	**0**	**-77**	**-5.863**

ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING

Speerpunt

Algemeen bestuur en bedrijfsvoering. (090.010)

Wat willen we bereiken?

- We willen een stabiel, goed gefaciliteerd bestuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestuur. (090.010.010)
Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)
Accountantskosten
De accountantskosten nemen toe. Deels door het groeiend aantal Specifieke Uitkeringen. Deels door indexatie van de lasten. Daarnaast is er ook een aantal subsidietrajecten die los van de jaarrekening controle een accountantscontrole vragen. In totaal nemen de kosten toe met € 50.000

Verkiezingen
Op 29 oktober worden er Tweede Kamerverkiezingen gehouden. Op basis van de laatste verkiezingen verwachten we € 20.000 extra nodig te hebben voor het organiseren van de verkiezingen.

Speerpunt

Klantgerichte dienstverlening. (090.020)

- In 2025 werken we door aan het verbeteren van onze dienstverlening. Dit doen we op basis van een vastgestelde visie op dienstverlening welke in 2024 door het college is vastgesteld en aan de gemeenteraad is gepresenteerd. Bij deze visie is ook de impact opgenomen die het de komende jaren heeft op onze dienstverlening.
  In 2025 geven we verdere uitvoering van de projecten die in het uitvoeringsprogramma zijn opgenomen en starten we met de initiatieven die nog niet gestart zijn. Zo zorgen we ervoor dat de servicenormen die in de visie zijn vastgesteld niet alleen in de werkprocessen worden opgenomen, maar deze ook daadwerkelijk zo goed als mogelijk worden gehaald! We monitoren dit nauwlettend om zo onze inwoners en ondernemers zo veel mogelijk op de hoogte houden van hun de (aan)vraag van een product of dienst. We blijven als organisatie daarover met elkaar in gesprek en we laten in onze houding en gedrag zien dat we gaan voor een proactieve dienstverlening!
  In de visie op dienstverlening hebben we ook aangegeven welke kanalen we bij voorkeur gebruiken voor het contact met onze inwoners en ondernemers, zoals baliebezoek, de telefoon, e-mail, de gemeentelijke website en social media. In 2025 zorgen we ervoor dat deze contactvormen op dezelfde wijze ingericht zijn zodat een inwoner of ondernemer geen verschil zal merken in de behandeling van zijn of haar (aan)vraag over een product of dienst. Oftewel: we gaan voor een uniforme werkwijze, ongeacht het kanaal wat gekozen wordt. Dit zal niet zomaar in een paar maanden gerealiseerd zijn, maar we blijven investeren in het verbeteren van de dienstverlening en blijven hierop aanspreekbaar.
- We communiceren nog actiever naar onze inwoners en ondernemers over hoe en wanneer we bereikbaar zijn. Bovendien blijven we onze inwoners en ondernemers bevragen of zij tevreden zijn met onze dienstverlening. We vragen dan ook wat aandacht

nodig heeft om zo niet alleen onze dienstverlening continu te blijven verbeteren, maar ook om te laten zien dat we gaan voor een optimale dienstverlening!

Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening. (090.020.010) en 090.020.030)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Burgerzaken

Door de verschuiving van de geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten is in 2015 een zogenaamde paspoortpiek ontstaan. Mensen stelde de aanschaf van deze documenten uit tot de geldigheidsduur verlengd werd. Daarna werden er extra veel paspoorten en identiteitskaarten aangevraagd. Nu het einde van de geldigheidsduur van die documenten is bereikt, zien we opnieuw veel aanvragen voor deze documenten. Dit leidt naast extra lasten voor deze documenten (€ 300.000) ook tot extra inkomsten (€ 581.000) om de kosten en de inzet van personeel te dekken.

Visie op dienstverlening

De stijging van de lasten van € 19.000 heeft te maken met overzetten van het restantbudget voor het project visie op dienstverlening uit 2024. Tegenover deze stijging van de lasten staat een onttrekking aan de reserve bestuurlijke claims.

Speerpunt

Moderne bedrijfsvoering. (090.030)

In de paragraaf Bedrijfsvoering is de inhoudelijke informatie over de bedrijfsvoering opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bedrijfsvoering. (090.030.010 t/m 090.030.050)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Algemeen

De stijging van de lasten is voor € 495.000 het gevolg van de overheveling van projectbudget uit 2024 naar 2025. Tegenover deze stijging van de lasten staat een onttrekking aan de reserve bestuurlijke claims. Daarnaast hebben we een onderzoek laten doen naar de onderbouwing van de kostendekkendheid van leges. De lasten van dit onderzoek (€ 25.000) worden gedekt uit de algemene post voor onderzoek die is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

Op 28 januari besloot het college om te stoppen met zelforganisatie en de managementstructuur te veranderen door een laag teamleiders toe te voegen. Het doel van deze organisatieontwikkeling is om een organisatie in te richten die doelen effectief en efficiënt kan realiseren. Denk aan een goede dienstverlening die het algemeen belang dient, het zijn van een goed opdrachtnemer van college en raad en realiseren van resultaten voor de inwoners. Deze organisatieontwikkeling vraagt eenmalige extra inzet van 260.000 euro voor werving en selectie van teamleiders in een moeilijke arbeidsmarkt, een leiderschapsprogramma, teamontwikkeling, aanpassen van kaders, regelingen & processen en aanpassingen in systemen.

Tot slot ontstaat door kleine afwijkingen op verschillenden budgetten een voordeel van € 10.000. De stijging van de baten heeft te maken met de te laag geraamde opbrengsten voor de uitleen van personeel en is een structurele doorwerking van de jaarrekening 2024.

Personeel
De stijging van de lasten is voor € 620.000 het gevolg van de overheveling van projectbudget uit 2024 naar 2025. Tegenover deze stijging van de lasten staat een onttrekking aan de reserve bestuurlijke claims. Daarnaast stijgen de lasten voor de bedrijfsgezondheidszorg als gevolg van indexering en uitbreiding van het pakket met € 75.000. De lasten worden gedekt uit stelpost prijscompensatie die is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Verder voegen we een budget van € 275.000 toe voor de invoering van de omgevingswet dat voor dit doel is opgenomen in de meicirculaire.

Huisvesting
De stijging van de lasten is voor € 100.000 het gevolg van de overheveling van projectbudget uit 2024 naar 2025. Tegenover deze stijging van de lasten staat een onttrekking aan de reserve bestuurlijke claims. Daarnaast wordt € 50.000 toegevoegd aan het onderhoudsbudget voor het gemeentehuis uit het centraal geraamde onderhoudsbudget dat is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Tot slot wordt de huur voor de parkeerplaats aangepast. Deze lasten worden gedekt uit de stelpost prijscompensatie die is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

ICT/Facilitair
De wijzigingen van de lasten en de baten bij ICT/Facilitair zijn de structurele doorwerking van de jaarrekening 2024. Daarbij worden de telefoniekosten verschoven van Facilitair naar ICT.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten					
090.010.010 Bestuur	**-344**	**-379**	**0**	**-5**	**-384**
090.010.020 Ondersteuning	**-376**	**-346**	**0**	**-70**	**-416**
090.020.010 Burgerzaken	**-537**	**-228**	**0**	**-300**	**-528**
090.020.030 Visie op dienstverlening	**-48**	**0**	**0**	**-19**	**-19**
090.030.010 Algemeen	**-3.682**	**-2.466**	**0**	**-770**	**-3.236**
090.030.020 Personeel	**-1.501**	**-2.684**	**0**	**-1.575**	**-4.260**
090.030.030 Huisvesting	**-839**	**-642**	**0**	**-158**	**-800**
090.030.040 Facilitair	**-537**	**-504**	**0**	**85**	**-419**
090.030.050 ICT	**-3.107**	**-2.406**	**0**	**-820**	**-3.226**
090.500.010 Loonkosten	**-13.224**	**-13.951**	**-40**	**0**	**-13.991**
090.700.010 Rente en afschrijving	**-1.542**	**-1.155**	**0**	**12**	**-1.143**
Totaal Lasten	**-25.738**	**-24.762**	**-40**	**-3.621**	**-28.423**

Baten					
090.010.010 Bestuur	**215**	**0**	**0**	**0**	**0**
090.020.010 Burgerzaken	**993**	**526**	**0**	**581**	**1.107**
090.020.020 DVO's	**904**	**889**	**0**	**15**	**904**
090.030.010 Algemeen	**1.181**	**544**	**0**	**150**	**694**
090.030.020 Personeel	**52**	**0**	**0**	**0**	**0**
090.030.040 Facilitair	**3**	**4**	**0**	**0**	**4**
090.030.050 ICT	**463**	**119**	**0**	**291**	**410**
Totaal Baten	**3.811**	**2.082**	**0**	**1.037**	**3.119**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-21.927**	**-22.680**	**-40**	**-2.584**	**-25.304**
Onttrekkingen					
090.710.010 Reserves	**587**	**304**	**0**	**1.202**	**1.506**
Totaal Onttrekkingen	**587**	**304**	**0**	**1.202**	**1.506**
Stortingen					
090.710.010 Reserves	**-134**	**-60**	**0**	**0**	**-60**
Totaal Stortingen	**-134**	**-60**	**0**	**0**	**-60**
Mutaties reserves	**452**	**244**	**0**	**1.202**	**1.446**
Gerealiseerd resultaat	**-21.475**	**-22.436**	**-40**	**-1.382**	**-23.858**

OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Treasury. (100.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

In de begroting is rekening gehouden met een stevige investeringsbehoefte. Echter lopen een aantal grote projecten achter op de geplande uitvoering. Hierdoor hoeven we minder geld aan te trekken. Daarnaast zijn we als gemeente zelf nog steeds behoorlijk liquide en ontvangen we een mooie vergoeding op onze middelen die we bij de BNG en de schatkist hebben gestald. Deze bouwstenen bij elkaar leveren voor 2025 een voordeel op van € 790.000 euro. Doordat we minder kunnen doorbelasten naar m.n. de kostendekkende producten riolering en grondexploitatie, is het voordeel voor de algemene dienst per saldo € 520.000.

100.010.020 We beheren onze financiële middelen

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

In 2025 ontvangen we van 3 bedrijven waar wij aandeelhouder zijn dividend. De financiële positie van Alliander, BNG en Twence is voldoende om een gedeelte van de winst uit te keren aan de aandeelhouders. Het dividend dat wij in 2025 ontvangen is € 244.000 hoger dan verwacht.

Dekkingsmiddelen. (100.020)

Wat willen we bereiken?
Een stabiele en reële (meerjaren) begroting met financiële ruimte voor nieuwe investeringen. Dit doen we door de wensen realistischer af te zetten tegen wat de mogelijkheden die er zijn om de zaken uit te voeren. Door fasering neemt de druk af en maken we op korte termijn ruimte vrij voor incidentele onderwerpen.

Wat gaan we daarvoor doen?

100.020.020 We ontvangen algemene uitkering

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

In 2025 ontvangen we ongeveer € 3,5 miljoen meer algemene uitkering. Hiervan is € 0,8 miljoen het gevolg van ontwikkelingen in de aantallen waarmee de algemene uitkering wordt berekend, zoals inwoners en huishoudens, kernen, woningen en bedrijfsvestigingen. € 0,9 miljoen is het gevolg van een stijging van het gemeentefonds en € 1 miljoen is het gevolg van het besluit om de tekorten op de jeugdzorg te delen tussen Rijk en gemeenten. Naast deze algemene ontwikkelingen is er ook een aantal taakmutaties. Extra geld voor taken die we in de meeste gevallen al uitvoeren. Het gaat om de volgende mutaties:

- Uitvoeringskosten Omgevingswet € 275.000
  Dit geld is bedoeld om ervoor te zorgen dat we geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Dit bedrag voegen we toe aan het budget voor de implementatie van de omgevingswet.
- Landelijke uitkoopregeling veehouderijen € 155.000
  Compensatie voor veehouderijen die stoppen. Dit bedrag voegen we toe aan het budget voor de vrijwillige kavelruil Stelkampsveld.
- Aanpak problematische schulden € 33.000
  Vanuit basispakket Problematische schulden komt geld voor vroegsignalering naar de gemeenten.
- Wet betaalbare huur € 33.000
  Voor de uitvoering van de toezicht en handhavingstaken die voortvloeien uit de Wet betaalbare huur.
- Alleenverdienersproblematiek € 40.000
  Voor het verlenen van bijzondere bijstand.
- Impulsbudget sociale infrastructuur € 210.000
  Dit geld krijgen wij als Berkelland ook voor de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk om gezamenlijk de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. We voegen het toe aan het budget voor Fijnder.

Omdat de groei van het gemeentefonds vooral het gevolg is van loon- en prijsontwikkelingen voegen we € 1,7 miljoen toe aan de post prijscompensatie.

100.030.010 Onvoorzien

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

Onder de post onvoorzien is ook een budget opgenomen voor nog te verdelen lasten, zoals prijscompensatie. Hier is ook het centrale onderhoudsbudget opgenomen en het centrale onderzoeksbudget. Vanuit deze post wordt dat verdeeld naar de verschillende programma's waar de lasten daadwerkelijk gemaakt worden. De ontwikkeling van de lasten op dit onderdeel heeft dan ook te maken met de herverdeling van deze posten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2024	2025 (primitief)	Raadsbesluiten	Overige wijzigingen	Berap	2025 (Na bestuursrapportage)
Lasten						
100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit	**-1.345**	**-979**	**0**	**0**	**-307**	**-1.287**
100.010.020 We beheren onze financiële middelen	**-126**	**-135**	**0**	**0**	**0**	**-135**
100.020.010 We innen belastingen	**-617**	**-1.856**	**0**	**1.184**	**0**	**-672**
100.020.030 We betalen vennootschapsbelasting	**11**	**-25**	**0**	**0**	**0**	**-25**
100.030.010 Onvoorzien	**-3**	**-2.679**	**100**	**0**	**-165**	**-2.744**
100.500.010 Loonkosten	**-82**	**-88**	**0**	**0**	**0**	**-88**
100.700.010 Rente en afschrijving	**0**	**-92**	**0**	**0**	**92**	**0**
Totaal Lasten	**-2.162**	**-5.854**	**100**	**1.184**	**-380**	**-4.951**

Baten						
100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit	**1.743**	**850**	**0**	**0**	**479**	**1.329**
100.010.020 We beheren onze financiële middelen	**2.199**	**1.392**	**0**	**0**	**244**	**1.636**
100.020.010 We innen belastingen	**12.033**	**13.360**	**0**	**-1.184**	**0**	**12.176**
100.020.020 We ontvangen algemene uitkering	**95.341**	**95.348**	**0**	**0**	**4.258**	**99.605**
100.030.010 Onvoorzien	**49**	**88**	**0**	**0**	**0**	**88**
Totaal Baten	**111.365**	**111.038**	**0**	**-1.184**	**4.980**	**114.834**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**109.204**	**105.184**	**100**	**0**	**4.600**	**109.884**
Gerealiseerd resultaat	**109.204**	**105.184**	**100**	**0**	**4.600**	**109.884**

BIJLAGE 1: OVERZICHT SUBSIDIES

Toelichting

Omschrijving (toelichting)
In de begroting is een bijlage opgenomen met een overzicht van de subsidies die op basis van de begroting worden verstrekt. Gebleken is dat dit overzicht niet volledig was. Het onderstaande overzicht is aangevuld met ontbrekende gegevens.

Onze aantrekkelijke leefomgeving	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	62100000	Aanleg en onderhoud infrastructuur	42550	Bijdrage commissie BTB	Stichting Gehandicapten Platform Berkelland	€ 250

Een toekomstbestendig sociaal domein	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	60610057	Preventieplatform Jeugd	42550	GGD Nu niet Zwanger	GGD NOG	€ 18.100
	60672200	Verbinding Zorg en Onderwijs	42550	Trajectbegeleiding, SRW en School-ex	ROC Graafschapcollege	€ 25.000
			42550	Trajectbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk	Zone college Borculo	€ 5.000
	66700600	Jeugd- en Jongerenwerk: preventief jeugdbeleid	42550	Begeleide omgangsregeling	Humanitas District Oost	€ 25.000
			42250	Preventie	GGNet	€ 16.000
	67140008	Gidsgelden	42550	Verslavingszorg	Tactus	€ 64.100
	66715000	Jeugdgezondh.zorg 0-4jr + preventie jeugd en gezin	42550	0-4 Jaar, rijksvaccinatieprogramma, home start, prenatale	Yunio Jeugdgezondheidszorg	€ 915.000
			42550	Integrale voorlichting aan zwangeren	Verloskundig Samenwerkingsverband	€ 4.000
			42550	Coordinatie integrale vroeghulp	Stichting MEE Samen	€ 21.000
	60140000	Bureau Halt	42550	Bureau Halt	Bureau Halt	€ 23.000
	66200420	Algemene voorzieningen en preventief beleid	42550	Eenzaamheid	Humanitas	€ 36.000
			42550	Terminale zorg aan huis	Hospice de Lelie	€ 3.000
			42550	Gespreksmaatjes	Ruimte voor anders zijn	€ 11.000
			42550	Meldpunt Beltrum 2018	Meldpunt Beltrum	€ 1.000
			42550	Kwetsbare ouderen	Sensire	€ 5.000
			42550	Gespreksmaatjesproject	Stichting Ruimte voor anderszijn	€ 11.000
	66700001	Algemeen maatschappelijke werk	42550	Slachtofferhulp	Stichting Slachtofferhulp Nederland	€ 16.000
	60682000	Bijdrage Veilig Thuis Noord Oost Gelderland	42300	Bijdrage VTNOG	Stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland	€ 360.000

Werken en leren	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	64800600	Overige baten en lasten bijzonder onderwijs	42550	Inkomensoverdrachten aan overheid(niet -Rijk)ASV Begroting	Stichting Bevordering Techniekonderwijs	€ 7.500
	60630005	Subsidie armoedebestrijding	42550	Bijdrage voedselbank	Voedselbank Oost Achterhoek	€ 13.000
			42550	Bijdrage formulierenbrigade /Thuisadministratie	Humanitas District Oost	€ 25.000
			42550	Maatschappelijk werk	Sensire	€ 50.000
			42550	Bijdrage financiële thuisadministratie	Schuld Op Maat	€ 11.000
	60340000	Faciliteren ondernemersfonds	42560	Doorbetaling reclamebelasting	Stichting Ondernemersfonds Berkelland	€ 205.000

Sport en cultuur bewegen je	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	66700550	Combinatiefuncties(K)	42550	Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Beweeg Wijs Detachering B.V.	€ 40.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Sport Federatie Berkelland	€ 240.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Culturije	€ 160.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Sportaccommodatie 't Timpke	€ 10.500
	65300410	Sport: ondersteuning en stimulering(K)	42550	Exploitatiesubsidie Stichting Achterhoek in beweging	Stichting Achterhoek in beweging	81.900
			42550	Sport en bewegen	Stichting Sport Federatie Berkelland	€ 100.000
	65300210	Zwembaden: subsidies(K)	42550	Exploitatiebijdrage zwembaden	Stichting Zwembad Ruurlo	€ 286.000
					Stichting Sportaccommodatie 't Timpke	€ 590.000
	60510000	Natuurbad Rekken(K)	42550	Exploitatiebijdrage natuurbad Rekken	Zwembad Rekken	€ 20.000
	65100000	Openbare bibliotheek	42550	Exploitatiebijdrage	Bibliotheek Oost Achterhoek	€ 750.000
	65110000	Kunstzinnige vorming	42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Culturije	€ 256.000
	65410010	Kunstzinnige vorming	42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Museum de Scheper	€ 89.000
			42550	Exploitatiebijdrage	Museum de Lebbenbrugge	€ 5.000
			42550	Subsidie Brandweer en Stormrampmuseum	Brandweer- en Stormrampmuseum	€ 5.000
			42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Eibergse Molens	€ 7.000
	65800200	Gemeentelijk en regionaal mediabeleid	42550	Bekostiging ogv Mediawet	RMC Oost Nederland	30.500
	65800200	Gemeentelijk en regionaal mediabeleid	42550	Bekostiging ogv Mediawet	Stichting Berkelland Lokaal	€ 32.000
	66700510	Wijkcentra en dorpshuizen, subsidies	42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Kulturhus 't Stieltjen	€ 13.100
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Dorpshuis De Zunnekamp	€ 14.750
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Dorpshoes Gelster	2.500
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Kulturhus Beltrum	€ 12.600
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting 't Haarhoes Noordijk	€ 17.600
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Dorpsaccommodatie Rietmolen	€ 37.600

	65410100	Monumenten (in eigendom)	42550	Monumentensubsidie (Hollandse Mölle)	Overman	€ 2.000
			42550	Monumentensubsidie (Molen De Ster)	Mensink	€ 2.000

Vitaal Platteland	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	65600200	toerisme en recreatie regionaal	42550	Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-Rijk)	Stichting Achterhoek Toerisme	€ 103.000

BIJLAGE 2: INVESTERINGEN 2025

Investeringen

In de bestuursrapportage volgen we ook de voortgang van de investeringen. Hieronder treft u alleen de kredieten aan waarin een bijstelling van de raming gewenst is of nieuwe kredieten waarvan de kapitaallasten zijn gedekt, maar waarvoor nog geen krediet beschikbaar is gesteld. Onder het schema wordt een toelichting op de kredietmutaties en -aanvragen gegeven.

Bedrag (x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Aanpassing krediet	Nieuw krediet
Herinrichting wijk Oost Beltrum	3.324	195	3.519
Openbare ruimte Neede Noord Oost	12.100	653	12.753
Ruwenhofstraat riolering	800	320	1.120
Infrastructuur de Wildbaan	945	98	1.043
Materieel buitendienst	373	9	382

- **Herinrichting wijk Oost Beltrum**
  Bij de ontwerpfase ontstond voortschrijdend inzicht dat, rekening houdende met het regenwaterstructuurplan, leidde tot een rioolaanpassing buiten het plangebied. In het regenwaterstructuurplan is een overstort van het regenwaterstelsel voorzien in de Avesterweg naast de al bestaande overstort. Door deze overstorten nu te combineren wordt naast een eenduidige structuur in riolering ook veel geld bespaard. We voorzien hiermee in een integraal afwateringstelsel dat klimaat- en toekomstbesteding is. De aanpassing vergt een aanvullend krediet van € 195.000.
- **Openbare ruimte Neede Noord Oost**
  Voor de herinrichting van de openbare ruimte van Neede Noord Oost is € 12,1 miljoen beschikbaar. Bij de aanvraag van het krediet is rekening gehouden met een jaarlijkse prijsstijging van 2%. De inflatie over de periode januari 2023 t/m januari 2025 is echter extra gestegen met 5,4%. Om de werkzaamheden volgens de gestelde verwachtingen te kunnen uitvoeren, is een extra krediet van € 653.400 noodzakelijk.
  De extra afschrijvingslasten van dit krediet wordt voor het wegengedeelte gedekt uit de post algemene baten en lasten, onderdeel prijscompensatie en voor het rioleringsdeel uit de voorziening riolering.
- **Ruwenhofstraat riolering 320.000 (waarvan 133.200 ZON subsidie)**
  Het project Ruwenhofstraat in Neede is in volle gang. De verwachte fysieke oplevering is 1 november 2025. Op basis van de uitkomst van de aanbesteding afgelopen april is gebleken dat het budget niet toereikend is. Het budget is niet toereikend omdat deze in 2021 is opgenomen in de begroting, waarbij de inflatie van de afgelopen jaren niet is meegenomen in het budget. Grond-, weg- en waterbouw inputprijsindex betrof in 2021 114,0 en in 2024 147,1. Dit komt neer op een verhoging van 29%. Daarnaast zijn er in de voorbereiding en in het werk aanpassingen gedaan om een goede fysieke rioolaansluiting te vinden met project Neede Noord Oost We verhogen het krediet met € 320.000. Hier staat een Impuls bijdrage van € 133.200 tegenover van het Rijk.
- **Infrastructuur de Wildbaan**
  Voor project Campus de Wildbaan is op heden nog € 945.000 beschikbaar voor de openbare ruimte. Binnen dit budget waren de volgende werkzaamheden gepland: omgeving nieuwe sporthal, herinrichting entree tennis inclusief nieuw groen, fietspad Hoflaan-v.v. Reünie, opwaardering Haarloseweg en aanpak fietspad wijk Hambroek – 't Timpke, inclusief uitbreiding van de verlichting. Door de vertraging in de realisatie van de sporthal bij 't Timpke en de indexatie van de afgelopen jaren, zijn de huidige beschikbare budgetten ontoereikend voor het realiseren van alle werkzaamheden. We hebben een nieuwe prioritering gemaakt: 1) aanleg omgeving nieuwe sportzaal, 2) aanleg fietspad Hoflaan-v.v. Reünie en 3) herinrichting tennis inclusief groen. We verwachten deze werkzaamheden in 2027 te kunnen realiseren voor € 1.043.0000. Dit geeft een tekort van € 98.000. De structurele extra afschrijvingslast van € 2.450 vanaf 2028 dekken we uit de post algemene baten en lasten, onderdeel prijscompensatie.

Voor de overige werkzaamheden geldt het volgende. Bij het fietspad wijk Hambroek – 't Timpke zijn snoeiwerkzaamheden uitgevoerd en we kijken de aankomende periode of deze maatregelen afdoende zijn. De uitbreiding van de verlichting voor ditzelfde fietspad wordt opgenomen in het verlichtingsplan. Voor de opwaardering van de Haarloseweg wordt bezien of dit onderdeel kan worden van project Flex woningen, locatie Borculo.

- **Prijscompensatie materieel**
  We zien dat de aanschafkosten van het materieel steeds hoger worden. De investeringsbudgetten laten dit ook zien bij de recent afgeronde investeringen. We zien dat er overschrijdingen zijn. Om onze bedrijfsvoering overeind te houden zullen we moeten investeren in vervanging van ons materieel en daarom de noodzaak tot indexatie van deze budgetten